ELS VELLS CAMINS DE CALDES

Si hom examina, sobre cualsevol mapa, territori per on te pas obligat la comu - ació entre El Pertús i Barcelona, es dona pte de que, en un recorregut d'uns cent kanta quilòmetres, hi han poblacions que com fites d'aquest camí, per condiciona- ts de carenes de muntanyes o rius.

En les comarques gironines hi trovem cara, sobre el Fluvià, situada en una co- da entre les elevacions ampurdaneses. Gi- a, sobre el Ter i l'Onyar. recolzada so - les muntanyes de Montjuic i les Pedreres eraguarda de l'important pas de la Costa a; i finalment, Hostalric, sobre el Tor - a, promontori sobre una vall estreta, en- el Montseny i la carena del Litoral Cata

La nostra vila de Caldes no te una si ció delicada com la de les poblacions de hem fet esment. I diem delicada perqué seva condició de punts de pas obligat els ha portat mes inconvenients i calamitats aventatges, a tot el llarg de l'Història

Però Caldes, dis el seu terme munici- te una zona, tocant a la ribera dreta de nyar, limitada a l'est per l'actual via Ferrocarril i a l'oest per el mas de la ona, que ha tingut una gran importància l'història de les comunicacions.

En temps passats, l'Onyar tenía el curs uns cincuanta metres mes al nord de seva situació actual. Corría junt als ar- s que encara es poden veure arrenglerats a plana, quant es passa el pont, anant a ona. Era un riu de traça imprecisa i te - , com ara, avingudes importants, de tant tant. El fet de que aleshores no existien terraplens de la carretera N-II ni els ferrocarril, feia que les riuades de l' ar no sofrissin cap "embotiment" i fossin ys catastròfiques que les actuals.

Per a passar l'Onyar podía haver-hi dues solucions: fer un pont molt important, llarg i car, o bé conformarse amb mantenir uns guals (castellà = vados) empedrats, que afermessin les terres en els llocs de pas del riu. No oblidem que estem parlant d'un indret que te al costat una vila amb un nom ben sig nificatiu: RIUDELLOTS.

De les dues solucions es va seguir, per a la via romana, la dels guals. Era molt mes econòmica que la construcció d'un pont que hauría tingut una llargada molt considerable, al tenir que fer-se en mig d'una plana.

La via del ferrocarril, que defineix el limit oriental de la zona que estudiem, ens serveix com a punt de referència per a situar el traçat de la via romana anomenada primer AUGUSTA i despres AURELIA, i que, en aquest indret, seguia paralela i molt propera, a l'actual via del tren.

El màs o Hostal de la Thiona, vell casal que figura en tots els mapes antics, parada de camí, repós de viatgers llaçats, descans de tropes, rebost ben proveit i referència segura per a encontres de negocis o de política, tingué un protagonisme constant en els transcurs de molts segles, tants com va durar l'època de les comunicaciosn de "ferra dura". L'Hostal de la Thiona delimita, per el costat de ponents, aquesta important zo - na del terme de CALDES.

Per a un millor ordre d'esposició del nostre treball, hem dividit aquesta colaboració en cinc apartats:

- La via romana
- Els camins de l'edat mitjana
- El camí Reial i el de la Costa
- Els camins de fa cent anys
- Altres camins de Caldes